

դող ելաւ , գլխուս մազերը տնկուեցան , կարծես թէ մահը աներեւոյթ ձեռքովը զիս հոն ձգեր էր . սրտիս տաղնապը քանի կ'երթար կ'աւելնար : Սկսայ ես ինծի սիրտ տալ . առաջ երթանք ըսի , տեսնենք ինչ է աս զարհուրելի բնակարանը : Բաջ գնացի , տեղ մը որ ոչ արև տեսեր է և ոչ հով բանած ունի մէջը . տեսնեմ որ հոն նստեր է Վախանձը , բայց իր կերպարանքը աւելի պզգալի էր քան թէ ահարկու . Դալուկը , Տրտմութիւնն ու Լուսթիւնը քովը նստած էին . Չանձրութիւններն ալ չորս գին կը թռչտէին : Սէյմը մեր վրայ փէց , մէյմը ձեռքը սրտերնուս դրաւ , մէյմը գլխունս զարկաւ , ալ անկէ ետքը մեր տեսածն ալ մտածածն ալ ուրիշ բան չէին բայց եթէ սոսկալի հրէշներ : Բաջ գնացէք առաջ , ո՛վ ողորմելի մարդիկ , ըսաւ մեզի . գնացէք ներսը ինծմէ ալ զօրաւոր աստուածուհի մը տեսէք : Վայեցանք , ուրիշ սարսափելի աստուածուհի մըն ալ անդին կեցած էր , գլխուն վրայ անհամար օձեր կը Ֆշային , և անոնց կրակէ լեզուներուն լուսովը կ'երևնար մեզի իրեն երեսը . անիկայ ալ Վատաղութիւնն էր : Վաշեց օձերուն մէկը փրցուց իր գլխէն ու վրաս նետեց . բռնեմ ըսելուս չմնաց , չեմ գիտեր ինչպէս եղաւ որ սողեցաւ սիրտըս մտաւ : Վիշ մը ատեն թմրեցայ մնացի . բայց երբոր թոյնը սկսաւ երակներուս մէջ քալել , կարծեցի որ դժոխքին մէջն եմ , կարծեցի որ հոգիս բռնկեր է կը վառի , ու մարմնոյս մէջէն դուրս պիտի ցատքէ :

ՄԱՆԹԻՍՔԻՆՕ

ՊԼՏՄՈՒԹԻՆ

Բարեգործութիւն :

Ես տարւոյս սեպտեմբեր ամսոյն սկիզբները Եւրոպայի գաւառէն երիտասարդ մը , որ միտքը գրեր էր Եւրոպայի երթալ կենաց աղէկ վիճակ մը գտնելու համար՝ ուրիշ իրեն հայրենակցացը նման , Փարիզու Սեն-Երմէն թաղը գտնուեցաւ . ու աշխատութենէ ու կարօտութենէ հոգին բերանը եկած ըլլալով՝ փողոցին մէջը գետնին վրայ նստաւ . ընկերն ու իրենք զաւկները չորս գին առած , ընկերը ուժ ու արիւնթիւն՝ զաւկներն ալ հաց կ'ուզէին խեղճ երիտասարդէն :

Են միջոցին արուեստաւոր մը իր աշխատանքի ճերմակ հագուստը վրան՝ ասոնց քովէն կ'անցնէր , ձեռքն ալ թիւթովէ ամանի մը մէջ իր կէսօրուան կերակուրը : Խեղճ տղոցը բերնէն լսելով թէ անթիւ են , կանկ առաւ ու դարձաւ ըսաւ իրենց . « Որդիք , մի լաք ատանկ . քանի որ աղէկ մարդիկ կը գտնուին Փարիզի մէջ անթիւութենէ մեռնող չըլլար . առէք ձեզի աս ապուրն ու պտուղները կերէք , որդիք . ալ մի լաք . մարիկ , դուն ալ կեր ու արիացիր » :

Փողովուրդը աս ազնուասիրտ արուեստաւորին չորս գին առին , ու կը նայէին այն խեղճ ճանապարհորդաց վրայ , որ գտածնին լափելու հետ էին . խել մ'ալ ըստակ անոնց չորս գին թափեցաւ : Իսկ ծեր քահանայ մը արուեստաւորին ձեռքէն բռնեց ու ըսաւ իրեն . « Բարեկամ , հապադուն աս կէսօրը ինչ պիտի ուտես : — Գիտե՞ս ինչ կ'ընեմ , տէր ժողովրդապետ . աս խեղճ մարդիկը միտքս կը բերեմ , փորս լաւ մը կը ճրկմեմ , ու կը սպասեմ որ իրիկուան կերակուրը ուտեմ : — Ինչեւ իրիկուն դեռ չատատեն կայ . առ սըւրիկայ ու քու չափաւոր կերակուրդ ասով հոգա » :

Ի՞նչ ըսեցի՞նք ազնիւ քահանան ա-
րուեստաւորին ձեռքը հինգ ֆրանք-
նոց մը սըխմեց : Բարուեստաւորը շը-
նորհակալութեամբ առաւ , ու իր
ճամբան գնաց : Իայց քիչ մը երթա-
լէն ետեւ ետ դարձաւ , ու ստակը կըն-
կան գոգնոցը ձգեց , ու ըսաւ . “ Ես
ձեռքս գործք ունիմ , ո՞ր գիտէ՞ դուք
դեռ որչափ ատեն առանց գործի մը
պիտի մնաք . դուն առ , Բարուծմէ
եկաւ աս ստակը ” :

Այսպէս հարկ մը :

Երբ որ ԳԱՅԻՆԻ մէջ շատ տեղ ո՞վ որ որ-
սորդութիւն կ’ուզէ ընել՝ մասնաւոր
հրամանագիր պիտի ունենայ : Եւ
տերս Գաղղիոյ մէջ երկու հոգի որսի
կ’ելլեն . բայց ասոնց մէկը միայն ու-
նի եղեր հրամանագիրը : Իսոնք ան-
դիէն պահապանը կը տեսնեն որ դէպ

’ի իրենց կուգայ . հրամանագիր ու-
նեցողը կ’ըսէ մէկալին թէ “ Գուն
կեցիր , ես կը փախչիմ : — Ի՞նչ կ’ը-
նես , կ’ըսէ մէկալը . չե՞ս գիտեր որ
հրամանագիր չունեցողը ես եմ ” :
Պատասխան կուտայ առջինը թէ
“ Ես ես ալ անոր համար կ’ուզեմ
որ դուն կենաս ” : Ի՞նչ կ’ըսէ ու կը
ձգէ կը փախչի : Պահապանը անոր
փախչիլը տեսածին պէս՝ կը վազէ ե-
տեւէն . ան կը վազէ , աս կը վազէ , ին-
չուան մօտենալու պէս որ կ’ըլլայ , կը
դառնայ առջեւին , “ Ի՞նչ կ’ուզես
ինծմէ ” կ’ըսէ պահապանին : “ Ի՞նչ
պիտի ուզեմ . հրամանագիրդ ո՞ւր է ”
կ’ըսէ պահապանը : “ Ես հոս է ”
կ’ըսէ վարպետորդին , ու հրամանա-
գիրը ձեռքը կուտայ : Իսկով իր
բարեկամը ատեն կ’ունենայ փախչե-
լու ազատելու :

ԱՌԱԿ

Նասրէտտին խոճան եւ իր Ելը :

ՏԱՃԿԻ գըրոց մէջ առակ մը տեսայ ,
Սըտքիս բաներուն շատ յարմար կուգայ .
Նասրէտտին խոճան ամէն մարդ գիտէ
Որ Տաճկին Խիկար՝ Խեղօք Դաւիթն է .
Իսկայ օր մը կ’ըսէ իր տղուն .
Որդի , գիտես որ վաղը առւերուն
Սեծ փանայիր կայ քովի քաղաքնիս ,
Եկուր հոն տանինք ծախենք իշուկնիս :
Ելլեն հայր որդի , իշուկը կ’առնեն ,
Չորս ոտքն իրարու լաւ մը կը կապեն
Որ ինչուան քաղաք էլը չըյոգնի ,
Տինճ կայտառ մընայ ու սուղ սուղ ծախուի .
Ստքերուն մէջէն ալ ձող մ’անցուցած
Կը սկըսին երթալ՝ բեռան պէս շալկած :
Ենդիէն մէկը դիմացնին կ’ելլէ ,
Քահ քահ խընտալով Եւ-հա՛ կը կանչէ .
Շատ անխելք մարդիկ տեսեր էի ես ,
Իայց մէկը չըկար աս երկուքին պէս .
Նայիս՝ մէկն էլ է ու երկուքը մարդ ,
Չես ճանչնար էլը ո՞րն է՝ ո՞րն է մարդ ,
Խոճան մըտածեց , իրաւունք տըւաւ .
Վակեցին իշուկն ու տըղան հեծաւ .